

Protocol Social Media

Inleiding

Social media zijn een verzamelbegrip voor online platformen waar de gebruikers, zonder of met minimale tussenkomst van een professionele redactie, de inhoud verzorgen. Onder social media vallen o.a. blogs, videosites als YouTube, en sociale netwerken als Facebook geschaard. Via deze media delen mensen verhalen, kennis en ervaringen. Dit doen zij door berichten te publiceren of door gebruik te maken van ingebouwde reactiemogelijkheden.

Social Media zijn niet meer weg te denken in onze maatschappij en dus ook niet bij iedereen die betrokken is bij scholen. Social media kunnen een goede bijdrage leveren aan de professionaliteit van onderwijspersoneel en de kwaliteit van het onderwijs. Social media bieden ook de mogelijkheid om te laten zien dat je trots bent op je school en kunnen een bijdrage leveren aan een positief imago van [naam onderwijsinstelling].

Uitgangspunt is dat professionals zelf weten hoe zij hiermee verstandig omgaan. Het digitale gedrag op social media wijkt niet af van het real life gedrag binnen de school. Essentieel is dat de onderwijsinstellingen en de gebruikers van social media tegenover alle betrokkenen de reguliere fatsoensnormen in acht blijven nemen en de nieuwe mogelijkheden met een positieve instelling benaderen.

Toch zijn er in scholen verschillen in kennis en ervaringen met, en meer of minder enthousiasme over social media. Het is van belang is te beseffen dat je met berichten op social media (onbewust) de goede naam van de school en betrokkenen ook kunt schaden. Om deze reden vragen wij om bewust met de social media om te gaan.

Dit protocol heeft als doel de dialoog over het gebruik ervan op gang te brengen en een handreiking te bieden voor meer duidelijkheid in het grijze gebied tussen binnen- en buitenschools mediagebruik.

Richtlijnen gebruik social media voor medewerkers

- 1) Medewerkers delen kennis en andere waardevolle informatie.
- 2) Bij onderwijs gerelateerde onderwerpen maken medewerkers duidelijk of zij op persoonlijke titel of namens *Primato/ de school van Primato* publiceren.
- 3) Medewerkers publiceren geen vertrouwelijke informatie op social media.
- 4) Medewerkers gaan niet in discussie met een leerling of ouder op social media.
- 5) Schoolbestuurders, schoolleiders en leidinggevendenden zijn altijd vertegenwoordiger van *Primato/ de school van Primato*, ook als zij een privé-mening verkondigen. Bij twijfel niet publiceren.
- 6) Het is medewerkers niet toegestaan om met een privéaccount 'vrienden' te worden van leerlingen en ouders op social media.
- 7) Medewerkers zijn persoonlijk verantwoordelijk voor wat zij publiceren.
- 8) Medewerkers weten dat publicaties op social media altijd vindbaar zijn.
- 9) Bij twijfel over een publicatie of over de raakvlakken met *Primato/ de school van Primato* zoeken medewerkers contact met hun leidinggevende.
- 10) *Primato / de school van Primato* zorgt ook digitaal voor een veilig klimaat en communiceert met medewerkers, leerlingen en ouders hoe zij dit doet.

Sancties en gevolgen voor medewerkers:

Medewerkers van *Primato* die in strijd handelen met dit protocol maken zich mogelijk schuldig aan plichtsverzuim. Alle correspondentie omtrent dit onderwerp wordt opgenomen in het personeelsdossier. Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar medewerkers toe rechtspositionele maatregelen genomen die variëren van waarschuwing, schorsing, berisping, ontslag en ontslag op staande voet; Wanneer de uitlating van leerlingen en/of ouders/verzorgers en medewerkers mogelijk een strafrechtelijke overtreding inhoudt kan door Stichting Scholengroep Primato aangifte bij de politie worden gedaan.

Richtlijnen gebruik social media voor leerlingen en ouders/verzorgers

- 1) Je handhaaft alle normaal geldende fatsoensnormen en wanneer je communiceert als leerling doe je dat met respect voor school en de mensen die er leren en werken.
- 2) Je bent altijd persoonlijk verantwoordelijk voor wat je communiceert via de social media.
- 3) Je realiseert je dat alles wat je communiceert via de social media nog heel lang vindbaar blijft.
- 4) Je mag via social media over school gerelateerde onderwerpen communiceren, zo lang het geen vertrouwelijke of persoonsgebonden informatie is en als de naam van school niet wordt geschaad.
- 5) Je gaat niet in discussie met medewerkers van de school via de social media.
- 6) Je wordt geen “vrienden” met medewerkers van school via de social media.
- 7) Je publiceert beeld- of geluidsmateriaal over schoolzaken alleen na toestemming van betrokkenen.
- 8) Je gebruikt social media in de les alleen wanneer de leerkracht daarvoor toestemming geeft en dat functioneel is voor de les van dat moment.
- 9) Bij twijfel over juistheid, verantwoordelijkheid, vertrouwelijkheid etc. neem je contact op met je leerkracht.

Sancties en gevolgen voor leerlingen en ouders/verzorgers:

Leerlingen en / of ouders/verzorgers die in strijd met dit protocol handelen maken zich mogelijk schuldig aan verwijtbaar gedrag. Alle correspondentie omtrent dit onderwerp wordt opgenomen in het leerlingendossier.

Afhankelijk van de ernst van de uitlatingen, gedragingen en gevolgen worden naar leerlingen en / of ouders/verzorgers toe maatregelen genomen die onder meer kunnen bestaan uit een waarschuwing, schorsing en verwijdering van school.

Wanneer de uitlating van leerlingen en/of ouders/verzorgers en medewerkers mogelijk een strafrechtelijke overtreding inhoudt kan door Stichting Scholengroep Primato aangifte bij de politie worden gedaan.

Bijlage: Praktische voorbeelden

Kennisdeling

Via Twitter of in LinkedIn groepen (bijvoorbeeld Schooljournaal of Onderwijs 2.0) kan onderwijspersoneel zich mengen in discussies over onderwijszaken. Dit kan op basis van persoonlijke ervaringen. Als een standpunt van *de school* of organisatie gepubliceerd wordt, vermeldt de schrijver dit.

Verantwoordelijkheid

Hoofdreutel: het gedrag van leraren op Hyves, Facebook, Youtube en Twitter wijkt niet af van wat in de klas of op school gebruikelijk is. Onderwijspersoneel heeft een voorbeeldfunctie.

Don'ts: -Foto's of filmpjes van leraren op vakantie of in beschoonen toestand op een feest. - Tweets van leraren die eindigen met '...en nu wel aan je huiswerk. Laterzz XXX... - Te populair taalgebruik en schuttingtaal.

Veiligheid

De school heeft een verantwoordelijkheid als het gaat om de veiligheid van onderwijspersoneel en leerlingen. Dat begint met duidelijke en gecommuniceerde normen en waarden en de handhaving daarvan, ook digitaal. Scholen moeten zich niet laten verrassen door incidenten. Zorg voor duidelijke regels over: welke mediadragers zijn in de klas en op school toegestaan? Ben je als school betrokken in het grijze gebied tussen privé en school? Wanneer schakel je ouders in, en wanneer politie? Welke sancties hanteer je bij welke overtreding? Hoe ga je om met slachtoffers en hoe met pers?

Voorbeelden die voor onveiligheid kunnen zorgen:

- Kleineren van leraren of leerlingen via Youtube filmpjes
- Dreigtweets van leerlingen
- Digitale seksuele intimidatie of beschuldiging ervan.

Bedenk dat...

- Het gebruik van social media ‘real time’ gebeurt. Een druk op de knop en jouw bericht staat direct online.
- Online informatie misschien wel eeuwig online staat. Het is niet altijd gemakkelijk om informatie naderhand te (laten) verwijderen. Bedenk dus goed hoe je wilt overkomen in tekst, beeld en geluid – en niet alleen voor dat ene moment. Werkgevers, leerlingen en ouders zoeken soms op google naar meer informatie.
- Het een ongeschreven regel is om eenmaal geplaatste berichten niet te verwijderen. Met een druk op de knop (real time) worden ook foute berichten online geplaatst. Probeer de eerste te zijn om je eigen fouten te corrigeren, zonder eerdere berichten per definitie te wijzigen of te verwijderen. Vermeld daarbij dat jij degene bent die het bericht wijzigt. Geef bij verwijdering een goede reden.
- Je ook rekening dient te houden met het wettelijk vastgelegde auteurs-, beeld- en citaatrecht. Het is verboden om zonder toestemming van de maker andermans werk te publiceren. Schending van deze wet levert je een boete op van honderden euro’s.
- Sociale omgangsvormen online net zo goed gelden als offline. Je hebt een voorbeeldfunctie. Respecteer degene tot wie je je richt. Laster, beledigingen en obsceniteit zijn niet geoorloofd. De privacy van anderen wordt gerespecteerd. Dit geldt voor zowel schoolbesturen, directies, onderwijspersoneel als voor leerlingen.
- Je zoveel mogelijk inhoudelijk dient te reageren op stukken van anderen. Alleen je mening geven, zonder onderbouwing daarvan, vervuult de discussie en zegt meer over de schrijver van de reactie dan over het stuk. Onthoud dat dit soort reacties ook in google naar boven kunnen komen.
- Social media soms als gevolg hebben dat er een grijs gebied ontstaat tussen privé en werkgerelateerde zaken. Wanneer je op een persoonlijke blog over je werk schrijft, kun je een disclaimer (zie voorbeeld onderaan het protocol) opnemen waarin staat dat dit blog jouw persoonlijke standpunt weergeeft en dat dit niet overeen hoeft te komen met het standpunt van de school.